

Civilutskottets betänkande

1981/82:36

om byggnormer m. m.

1 Motionerna

Utskottet behandlar i detta sammanhang motionerna 1981/82:

656 av Ove Karlsson m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer om att svensk byggnorm utformas så att föreskrifter om klämfria dörrar införs vid nybyggnationer,

659 av Sten Svensson och Bengt Wittbom (båda m) vari såvitt nu är i fråga hemställs

(2) att riksdagen hos regeringen anholder om en översyn av byggnormens varaktighet, ikraftträdande samt byggföretagens behov av omsättning m. m. vid revidering och införande av nya normer på sätt som angivits i motionen,

661 av Margot Wallström m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att åtgärder bör vidtas för att fastställa byggnormer för utformningen av sådana mobila fritidshus som kan komma att betraktas som byggnader i syfte bl. a. att möjliggöra typgodkännanden,

1094 av Göthe Knutson m. fl. (m, c, fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen anholder om förslag till lättnader i byggnadsstadgan vid anläggande av swimmingpooler i enlighet med vad som i motionen anförts,

1095 av Eivor Marklund m. fl. (vpk) vari föreslås att riksdagen hos regeringen hemställer om utarbetande av sådana regler för utemiljön som nu finns för byggnader i 42 a § byggnadsstadgan,

1566 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari såvitt nu är i fråga föreslås

(3) att riksdagen hos regeringen begär att den aviserade PBL skall innehålla tillämpningsföreskrifter som garanterar en för alla tillgänglig inre och yttre miljö,

(4) att riksdagen hos regeringen hemställer om regler som omöjliggör undantag från handikappanpassning vid upprustning och ombyggnad av befintlig bebyggelse,

1611 av Olof Palme m. fl. (s) vari såvitt nu är i fråga — med hänvisning till motion 1981/82:1609 — hemställs

(3) att riksdagen hos regeringen hemställer att förslag snarast läggs fram som ger kommunerna rätt till byggnadslovsprövning för nya uppvärmningssystem eller vid väsentlig förändring av äldre system,

1990 av Tyra Johansson och Ingrid Segerström (båda s) vari föreslås att riksdagen beslutar att lagstiftningen kompletteras så att kommunerna åläggs att fasa av trottoarkanterna i syfte att förbättra framkomligheten för rullstolsbundna utan att det vållar ökade svårigheter för synskadade,

2128 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari — med hänvisning till motion 1981/82:2127 — föreslås att riksdagen hos regeringen hemställer om åtgärder för att förbättra kontrollen av efterlevnaden av byggnadsstadgans 42 a § i enlighet med vad som sägs i motionen.

Gällande ordning m. m.

2.1 Byggnadslov

Enligt 54 § 1 mom. byggnadsstadgan (BS) erfordras byggnadslov för uppförande av helt ny byggnad. Om byggnadslov för åtgärder i befintligt hus föreskrivs i samma moment att sådan ändring av en byggnad som berör konstruktionen av dess bärande delar eller av eldstäder, rök- eller ventilationskanaler eller som avsevärt påverkar byggnadens planlösning eller yttre utseende inte får företas utan byggnadslov.

I 44 § 7 mom. BS stadgas dessutom att eldstäder och andra *anordningar för uppvärmning*, rök- och ventilationskanaler m. m. skall anordnas så att brandfara, risk för olycksfall eller sanitär olägenhet inte uppkommer. I det förslag till ny plan- och bygglag som lagts fram av PBL-utredningen (SOU 1979:65—66) föreslås att bygglov skall krävas för ändring av en byggnads uppvärmnings- eller ventilationsanordningar. Förslaget är under beredning i regeringskansliet.

Riksdagen har beslutat (CU 1980/81:37 s. 9—10) om vissa ändringar i 44 a § BS, som träder i kraft den 1 januari 1983. Ändringarna innebär bl. a. att en byggnads uppvärmningssystem i skälig utsträckning skall utformas så att det utan omfattande ändringar kan användas för uppvärmning med skilda energislag som är lämpliga från allmän energisynpunkt. Vidare innebär de att bostadsbyggnad med högst två lägenheter som är avsedd för annat än fritidsändamål inte får utföras med ett uppvärmningssystem med direktverkande elvärme, om det inte finns särskilda skäl.

Enligt lagen (1981:1354) om allmänna värmesystem kan statens industriverk på ansökan från den som driver fjärrvärmeanläggning eller naturgasnät förklara anläggningen för allmän om det finns behov av anläggningen från allmän synpunkt. Allmänförklaringen avser visst angivet verksamhetsområde. Genom allmänförklaringen har ägare till fastighet inom verksamhetsområdet rätt att få fastigheten ansluten till fjärrvärmenätet eller naturgasnätet, om fastigheten behöver anordningar för värme samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt. Samtidigt är sådana fastighetsägare skyldiga att i princip betala avgift enligt taxa som huvudmannen fastställer. Vid avgiftsfastställelsen skall dock såväl självkostnadsprincipen som likställighetsprincipen tillämpas.

För att statligt bostadslån skall utgå gäller enligt bestämmelserna i 9 a § bostadsfinansieringsförordningen att huset skall anslutas till befintlig fjärrvärmeanläggning eller annan kollektiv värmeanläggning eller till ett

befintligt gasnät avsett för distribution av naturgas, om sådan anslutning är möjlig och särskilda skäl mot anslutningen inte föreligger.

I proposition 1980/81:90 (s. 40 ff.) ges en sammanfattande syn på de styrmedel som bör användas för energihushållningen på 1980-talet (jfr även CU 1980/81:5 y).

Det är i byggnadslagstiftningen inte direkt utsagt att byggnadslov erfordras för *swimmingpool*. Viss tvekan synes också föreligga i praxis om byggnadslovsskyldigheten i detta avseende. Enligt 54 § 1 mom. byggnadsstadgan fordras byggnadslov för schaktning, fyllning eller annan liknande åtgärd som innebär avsevärd ändring av höjdläget för tomten eller del därav. Statens planverk har också i skriften Byggnadslov, behöver jag det? uttalat att detta innebär att byggnadslov i allmänhet måste sökas för simbassänger. När det gäller fristående simbassäng placerad direkt på markytan avgörs frågan huruvida byggnadslovsplikt föreligger eller inte utifrån en bedömning av om bassängen är att betrakta som byggnad eller inte. Någon praxis synes dock inte ha utvecklats i detta avseende.

Något klarläggande av byggnadslovsplikten för simbassänger görs inte i PBL-utredningens betänkande (SOU 1979:65—66) med förslag till ny plan- och bygglag. Däremot föreslog bygglagutredningen i sitt betänkande Markanvändning och bygga (SOU 1974:21) att byggnadslov skulle krävas för simbassäng.

2.2 Byggregler — handikapptillgänglighet

Enligt bestämmelserna i 42 a § BS skall bostäder för annat än fritidsändamål och utrymmen i byggnader till vilka allmänheten äger tillträde eller som utgör arbetslokaler utformas så att de blir tillgängliga för och kan användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga till följd av ålder, invaliditet eller sjukdom. Detaljföreskrifterna härför lämnas i Svensk byggnorm (SBN) och de innebär för nyproducerade bostäder att minst en ingång till byggnad samt minst en förflyttningsväg till bostadslägenheter eller utrymmen i byggnad till vilka allmänheten äger tillträde skall kunna användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. För bostadslägenhet gäller dessutom att minst en entrédörr samt minst en dörr till varje rum inklusive kök, ett hygienrum och en balkong eller uteplats skall medge passage med rullstol.

Också utformningen vid nyanläggning av gångvägar behandlas i SBN. Härvid gäller att på tomt skall minst en gångväg till flerbostadshus, byggnad med lokaler för allmänheten och byggnadslokaler vara så utformad att den kan användas av rullstolsbunden person.

Utformningen av gångvägar i övrigt behandlas i Riktlinjer för gators geometriska utformning 1973 (RIGU 73). Vidare finns ett förslag till riktlinjer för stationär trafikbelysning (RIBEL) som redovisar krav på belysning av gångvägar. Föreskrifter och råd för vägmärken, övergångs-

ställena och trafiksignaler ges ut av statens trafiksäkerhetsverk (TSV). TSV:s och SBN:s föreskrifter är tvingande. RIGU och RIBEL är endast rådgivande.

Den del av gångtrafiknätet som finns utefter gator eller inom parker regleras alltså inte via tvingande bestämmelser och föreskrifter. Tillgänglighetsfrågor för handikappade i närmiljön avgörs i sådana fall av de enskilda kommunerna.

PBL-utredningen har i sitt förslag till ny plan- och bygglag (4 kap. 7 §) intagit regeln att "bebyggelsemiljön" skall utformas med hänsyn till behovet av tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Förslaget kompletterar ett krav (5 kap. 7 §) på handikappanpassning av byggnader och dessas tillgänglighet för handikappade. Enligt förslaget (4 kap. 9 §) skall kravet i 4 kap. 7 § — vid ändring eller komplettering av befintliga bebyggelsemiljöer — tillämpas i skälig utsträckning med hänsyn till ekonomiska och andra omständigheter.

Stadsförnyelsekommittén finner i sitt betänkande Stadsförnyelse och bostadsförbättring (SOU 1981:99) att kraven i byggnadsstadgan på tillgänglighet bör skärpas. Vid ändringar som är genomgripande bör enligt kommitténs mening tillgänglighetskravet gälla i samma omfattning som när ett nytt hus uppförs. Undantag från tillgänglighetskravet föreslås dock kunna medges om det vid prövningen i det enskilda fallet framstår som tekniskt-ekonomiskt oskäligt att hävda kravet eller om kravet på tillgänglighet är oförenligt med ett rimligt beaktande av de miljömässiga, historiska, kulturhistoriska eller konstnärliga intressen som skall skyddas enligt bestämmelserna i 38 § BS.

Frågan om handikappanpassning av närmiljön har senast behandlats av civilutskottet i betänkandet CU 1979/80:31 s. 19—20.

2.3 Byggregler — övrigt

Genom byggnadslagstiftningen ställer samhället grundläggande krav på byggnaders säkerhet och funktion. Effekterna på byggandet av *ändringar i normsystemet* har bl. a. kartlagts av byggprisutredningen som avser att avge ett betänkande under våren 1982. Också planverket har genomfört visst arbete med denna inriktning. Det gäller bl. a. en utvärdering av normkraven med utgångspunkt i den kritik som riktats mot normerna.

De grundregler som ges i byggnadsstadgan (BS) utvecklas och konkretiseras i den av statens planverk med stöd av 76 § 1 mom. i denna stadga utgivna Svensk byggnorm (SBN). Härvid gäller dock att föreskrift av inte oväsentlig ekonomisk betydelse liksom föreskrift som av annan orsak är av större vikt skall fastställas av regeringen.

Detaljbestämmelser avseende skydd mot barnolycksfall lämnas i SBN (kap. 41) och de gäller vid ny- eller ombyggnad av bostadslägenheter för stadigvarande bruk med undantag av enrumslägenheter utan egna matlag-

ningsutrymmen eller lägenheter i pensionärs- och ålderdomshem. Avsikten är att skydda barn upp till 3 (och i viss mån 6) år mot olyckor. Åtgärderna omfattar bl. a. fönsterspärrear, skydd mot inlåsning, utformningen av trappor och balkonger, förvaring av farliga preparat och mediciner samt vassa hushållsredskap, värme- och tippskydd för spis, disk- och tvättmaskin samt petsäkra eluttag. I en kommentar till SBN — som dock inte är bindande — påpekar dessutom planverket att *klämfria dörrar* bör finnas i sådana lokaler där barn förekommer i större omfattning som i förskolor samt låg- och mellanstadieskolor.

Permanent uppställda husvagnar eller s. k. *mobila fritidshus* är att betrakta som byggnader. Det betyder att de också är byggnadslovspliktiga. Beroende på användningen blir de därmed underkastade olika krav. Om de avses för enskilt bruk är följande paragrafer i byggnadsstadgan tillämpliga.

- § 38 (byggnads yttre — landskapsbild — helhet)
- § 39 (byggnads läge på tomten)
- § 40 (takutformning)
- § 42 (betryggande bärförmåga)
- § 43 (läge i tomtgräns)
- § 44 (brandskyddande konstruktion och inredning)
- § 44 a (god energihushållning)

Då fastställd plan finns tar denna helt eller delvis över regleringen enligt 38, 39, 40 och 43 §§. Kvar står då som tillämpliga paragrafer 42, 44 och 44 a §§: dvs. byggnaderna skall ha betryggande bärförmåga, brandskyddande konstruktion och inredning samt möjliggöra god energihushållning.

Vid regelbunden uthyrning tillkommer dessutom kraven i 42 a § (handikapptillgänglighet), 46 § (hygien, förvaring, sanitär utrustning m. m.) och 48 § (byggnad för särskilt ändamål). Utöver bestämmelserna i byggnadsstadgan lämnas dessutom närmare föreskrifter i Svensk byggnorm.

Alltsedan sin tillkomst (1967) har planverket bedrivit typgodkännande verksamhet inom byggnadsområdet. För produkter, konstruktioner, metoder m. m. som efter provning av planverket bedöms uppfylla kraven i byggnadsstadgan och Svensk byggnorm kan sålunda typgodkännanden meddelas av verket. Denna verksamhet har fått en mycket stor omfattning. Den har avsetts innebära förenklingar såväl för den byggande som för de lokala myndigheterna liksom vissa fördelar för tillverkare. Konstruktioner eller utföranden i övrigt av byggnad eller annan anordning med av planverket typgodkänt utförande skall alltid godtas av byggnadsnämnd.

Ett handlingsmönster för gången av ett typgodkännande av en produkt inom byggnadsområdet kan anges enligt följande. De samhälleliga kraven rörande säkerhet m. m. ges i Svensk byggnorm, typgodkännanderegler utarbetas genom planverket i samverkan med utomstående sakkunniga, provningsmetoder utarbetas av provningsanstalten som även kan ombe-

sörja provning av produkten. Själva typgodkännandet utfärdas sedan av planverket i den mån provningsresultaten utvisat godtagbara egenskaper, varefter byggnadsnämnderna informeras om godkännandet.

3. Utskottet

3.1 Byggnadslov

Med hänvisning till motiveringen i motion 1609 (s) föreslås i motion 1611 (s) yrkande 3 att regeringen snarast skall lägga fram förslag som ger kommunerna rätt till *byggnadslovsprövning av nya uppvärmningssystem* eller vid väsentlig förändring av äldre system. Enligt motionärerna är en sådan prövning en nödvändig förutsättning för att kommunerna skall kunna förverkliga sina planer för oljeersättning. Härvid framhålls bl. a. att prövningen kan göra det möjligt för kommunerna att i vissa områden helt förbjuda direktverkande elvärme och härigenom säkra kommunernas fjärrvärmeunderlag.

Frågan om en ny plan- och bygglag bereds f. n. inom regeringskansliet. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett förorda den i motion 1611 (s) yrkande 3 föreslagna ändringen.

I motion 1094 (m, c, fp) föreslås att kravet på *byggnadslov för swimming-pooler* skall tas bort. I sin motivering pekar motionärerna på såväl rekreativaspekterna på ett poolinnehav som dess betydelse för simkunnigheten.

Frågan om byggnadslovsplikten för simbassänger torde få lösas inom ramen för pågående arbete med en ny plan- och bygglag. Motion 1094 (m, c, fp) avstyrks.

3.2 Byggregler — handikapptillgänglighet

Krav på regler om *handikappanpassning av utemiljön* motsvarande vad som gäller för byggnader enligt 42 a § byggnadsstadgan ställs i motion 1095 (vpk). I sin motivering framhåller motionärerna framför allt de synskadades behov av en överskådlig utemiljö, säkra gångvägar, läsbara skyltar och en klagörande färg- och ljussättning.

Motionärernas krav på en för alla tillgänglig och säker utemiljö torde vara helt obesträtt. Det är väsentligt att anpassningsåtgärder avseende gångvägar, övergångsställen, entréer m. m. kommer till utförande. Det är emellertid oftast en kommunal angelägenhet att åstadkomma denna handikappanpassning. Från centrala myndigheter har också tagits initiativ för att sprida kunskap om lämpliga lösningar m. m. Mot bakgrund av pågående arbete med en ny plan- och bygglag — som också inkluderar överväganden avseende handikapptillgänglighet — är dock utskottet inte berett tillstyrka motion 1095 (vpk).

Åtgärder för att åstadkomma en *förbättrad framkomlighet för rullstolsbundna* tas upp i motion 1990 (s). I motionen föreslås att kommunerna skall åläggas att fasa av trottoarkanterna i syfte att förbättra framkomligheten för rullstolsbundna utan att det vållar ökade svårigheter för synskadade.

Utskottet har ovan framhållit vikten av att tillskapa en för alla tillgänglig utemiljö. Samtidigt uttalar utskottet att ytterligare överväganden i dessa avseenden bör anstå i avvaktan på det pågående arbetet med en ny plan- och bygglag. Denna bedömning gäller också det i motion 1990 (s) framlagda förslaget.

I motion 1566 (vpk) yrkande 3 hemställs att riksdagen hos regeringen skall begära att *den aviserade plan- och bygglagen* skall innehålla tillämpningsföreskrifter som garanterar en för alla tillgänglig inre och yttre miljö.

Frågan om handikappanpassning av såväl byggnadens inre miljö som närmiljön har tagits upp i PBL-utredningens betänkande om en ny plan- och bygglag. Det arbete med den nya lagstiftning inom detta område som nu pågår inom regeringskansliet har sin grund i PBL-utredningens förslag. Utskottet avstyrker motion 1566 yrkande 3 med hänvisning härtill.

Frågan om *handikappanpassning av befintlig bebyggelse* tas upp i motion 1566 (vpk) yrkande 4 vari föreslås att riksdagen hos regeringen skall hemställa om regler som omöjliggör undantag från handikappanpassning vid upprustning och ombyggnad av befintlig bebyggelse.

Enligt vad som redovisas i avsnitt 2.2 har stadsförnyelsekommittén föreslagit en skärpning av de nuvarande kraven på handikapptillgänglighet vid ombyggnad. Kommitténs förslag är under beredning i regeringskansliet i anslutning till arbetet på en ny plan- och bygglag. Enligt utskottets mening bör resultatet av detta arbete avvaktas, och motion 1566 (vpk) yrkande 4 avstyrks.

Med hänvisning till vad som anförts i motion 2127 (vpk) föreslås i motion 2128 (vpk) att åtgärder skall vidtas för att förbättra *kontrollen av efterlevnaden av byggnadsstadgans regler om handikappanpassning (42 a §)*. Motionärerna hävdar härvid att arbetslokaler ofta är "översållade med hinder som för den handikappade ter sig som närmast otroligt att man lyckats förbise". Enligt motionärerna vittnar detta om att kontrollen av efterlevnaden av 42 a § är dålig och att det därför är nödvändigt att starta ett omfattande utbildningsprogram i handikappfrågor för landets byggnadsnämnder och dess tjänstemän.

Motionärerna har inte ifrågasatt det sakliga innehållet i de bestämmelser som reglerar handikappanpassningen av arbetslokaler. Däremot hävdar man att kontrollen av efterlevnaden av dessa bestämmelser är dålig. Answeret för kontrollverksamheten m. m. åvilar i första hand kommunerna. Utskottet har inte funnit anledning anta att dessa inte skulle ta detta ansvar. Många kommuner har också tillsatt tjänster som handikappkonsulenter med ett mera övergripande ansvar för handikappfrågor inom

kommunen. Särskilda handikappråd som följer dessa frågor finns också i flera kommuner. Utskottet är mot bakgrund av vad som här anförts inte berett tillstyrka motion 2128 (vpk).

3.3 Byggregler — övrigt

Enligt motionärerna i motion 659 (m) yrkande 2 börjar *normernas kostnadspåverkan* på byggandet att bli ett allt allvarligare problem. Därför föreslås i motionen en översyn av byggnormerna i fråga om varaktighet, ikraftträdande samt byggföretagens behov av omställning i samband med revidering och införande av nya normer.

Vid sin behandling av en motsvarande motion under föregående riksmöte (CU 1980/81:28 s. 9) anförde utskottet att enligt dess mening beaktades intresset av att normer inte ändras alltför ofta och med för kort övergångstid såväl av planverket som av regeringen vid dess fastställelseprövning.

Utskottets ståndpunkt i detta avseende står fast, och motionen avstyrks.

I motion 656 (s) ställs krav på föreskrifter om *klämfria dörrar* vid nybyggnad. Motionärerna pekar på att klämfria dörrar redan finns konstruerade och att dessa är obetydligt dyrare än andra dörrar samtidigt som de också ger ett bättre inbrottskydd.

Även i detta fall har utskottet behandlat en motsvarande motion under föregående riksmöte (CU 1980/81:28 s. 9). Härvid anförde utskottet att riskerna för barnolycksfall fortlöpande borde beaktas i normarbetet. Samtidigt uttryckte utskottet uppfattningen att gällande normer gav ett vid detta tillfälle acceptabelt skydd mot de allvarligaste olycksriskerna i ett hem. Med hänsyn till pågående arbete med en ny plan- och bygglag står denna utskottets ståndpunkt fast. Ytterligare överväganden i detta avseende torde aktualiseras i anslutning till ett kommande lagförslag.

I motion 661 (s) hemställs att åtgärder vidtas för att fastställa byggnormer för utformningen av sådana *mobila fritidshus* som kan komma att betraktas som byggnader i syfte bl. a. att möjliggöra typgodkännanden. I sin motivering pekar motionärerna på att de mobila fritidshusen med sin speciella konstruktion inte kan jämföras med vanliga fritidshus och att särskilda normer för typgodkännande därför bör tillskapas.

Behovet av särskilda byggnormer för mobila fritidshus måste enligt utskottets mening bedömas i ett vidare sammanhang. Ytterligare överväganden bör därmed anstå i avvaktan på ett kommande förslag till en ny plan- och bygglag. Motion 661 (s) avstyrks.

3.4 Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *byggnadslovsprövning av nya uppvärmningssystem* att riksdagen avslår motion 1981/82:1611 yrkande 3,

2. beträffande *byggnadslov för swimmingpooler* att riksdagen avslår motion 1981/82:1094,
3. beträffande *handikappanpassning av utemiljön* att riksdagen avslår motion 1981/82:1095,
4. beträffande *förbättrad framkomlighet för rullstolsbundna* att riksdagen avslår motion 1981/82:1990,
5. beträffande *den aviserade plan- och bygglagen* att riksdagen avslår motion 1981/82:1566 yrkande 3,
6. beträffande *handikappanpassning av befintlig bebyggelse* att riksdagen avslår motion 1981/82:1566 yrkande 4,
7. beträffande *kontrollen av efterlevnaden av 42 a §* att riksdagen avslår motion 1981/82:2128,
8. beträffande *normernas kostnadspåverkan* att riksdagen avslår motion 1981/82:659 yrkande 2,
9. beträffande *klämfria dörrar* att riksdagen avslår motion 1981/82:656,
10. beträffande *mobila fritidshus* att riksdagen avslår motion 1981/82:661.

Stockholm den 6 maj 1982

På civilutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Per Bergman (s), Rolf Dahlberg (m), Oskar Lindkvist (s), Kerstin Ekman (fp), Lars Henrikson (s), Thure Jadestig (s), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Dahl (s), Kerstin Andersson i Hjärtum (c), Magnus Persson (s), Bertil Dahlén (fp), Ingvar Eriksson (m) och Eivor Nilson (c).

Reservation

Per Bergman, Oskar Lindkvist, Lars Henrikson, Thure Jadestig, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl och Magnus Persson (alla s) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 6 som börjar "Frågan om" och slutar "föreslagna ändringen" bort lyda:

Det är naturligt att kommunerna framledes får ett ökat ansvar för energipolitiken. En förutsättning för att de skall kunna ta detta ansvar är att kommunerna också ges effektiva styrmedel. Ett exempel utgör härvid de planer för oljeersättning som kommunerna nu håller på att utarbeta. Dessa planer kan inte förverkligas om inte kommunerna samtidigt får rätt till byggnadslovsprövning av nya uppvärmningssystem eller vid väsentlig ändring av äldre system.

De medel som i dag står till kommunernas förfogande är alltför svaga och otillräckliga. En byggnadslovsprövning av det slag som förordas i motion 1611 (s) yrkande 3 skulle däremot vara ett effektivt och snabbt verkande sätt att påverka inriktningen av energiförbrukningen i den enskilda kommunen. Motionen tillstyrks.

dels utskottet under 1 bort hemställa

1. beträffande *byggnadslovsprövning av nya uppvärmningssystem* att riksdagen med bifall till motion 1981/82:1611 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,